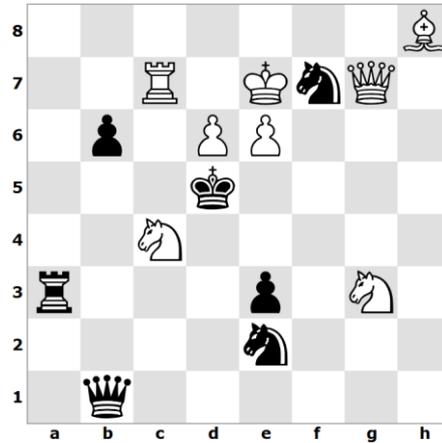

Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού

Newsletter N° 1 (25.05.2025)

#2

**Παίζουν τα λευκά και κάνουν ματ στη δεύτερή τους κίνηση,
όσο καλά και αν αμυνθούν τα μαύρα**
[βαθμός δυσκολίας 3/5]

Αγαπητοί φίλοι σκακιστές,

Το παρόν «φυλλάδιο» επιμελείται η Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού της ΕΣΟ και ειδικότερα ο **Παναγιώτης Κονιδάρης** και ο **FM Νίκος Μενδρινός**.

Σκοπός του είναι να διατηρήσει μια ζωντανή και -κατά το δυνατόν- διαδραστική επαφή με την ελληνική σκακιστική κοινότητα, προβάλλοντας σκακιστικά προβλήματα καθώς και θέματα ή ειδήσεις που αφορούν το Καλλιτεχνικό Σκάκι. Τόσο στον τομέα της σύνθεσης (Composition) όσο και σε αυτόν της λύσης σκακιστικών προβλημάτων (Chess Solving).

Στόχος μας είναι να φτάνουν σε σας δύο newsletters το μήνα. Συγκεκριμένα τη 2^η και την 4^η Κυριακή κάθε μήνα. Θα περιέχουν ένα πρόβλημα για λύση (του οποίου η λύση θα δημοσιεύεται και θα εξηγείται στο επόμενο φύλλο), τις πιο πρόσφατες ειδήσεις (εγχώριες και

ξένες) για το Καλλιτεχνικό, καθώς και άλλα ιστορικά ή θεωρητικά θέματα από τον κόσμο των προβληματιστών.

Σε περίπτωση που κάποιος δεν επιθυμεί να λαμβάνει το newsletter μπορεί να μας ενημερώσει σχετικά. Θα ήταν χαρά μας ωστόσο, σε περίπτωση που σας αρέσει, να το διαφημίσετε στους φίλους σας σκακιστές, σε συμπαίκτες, στον σύλλογό σας, ώστε να μεγαλώσει η παρέα μας. Οποιοσδήποτε επιθυμεί να προσθέσει το μέιλ του ή το μέιλ του συλλόγου του στους αποδέκτες, ας στείλει μήνυμα στο pkonid02@hotmail.gr ή στο mendrinoschess@gmail.com ώστε να τον συμπεριλάβουμε. Στα ίδια μέιλ επικοινωνείτε και για οποιαδήποτε άλλη απορία ή προβληματισμό σας. Μην ξεχνάτε ότι εμείς λύνουμε εδώ και δεκαετίες προβλήματα!

Με σκακιστικούς χαιρετισμούς,
Παναγιώτης Κονιδάρης και Νίκος Μενδρινός

Μια μεγάλη στιγμή για το Ελληνικό Καλλιτεχνικό Σκάκι!

Το τελευταίο ECSC (Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα) διοργανώθηκε το τριήμερο 25-27 Απρίλη στην Αθήνα, στην εκπληκτική αίθουσα εκδηλώσεων του ΕΚΠΑ στην Πανεπιστημίου. Συμμετείχαν 77 λύτες από

17 χώρες και 13 ομάδες (οι διαγωνισμοί αυτοί είναι και ατομικοί και ομαδικοί).

Στους αγώνες η Α' Εθνική Ελλάδα πέτυχε μια εκπληκτική επιτυχία, καθώς κατετάγη 2^η! Είναι το πρώτο (και ιστορικό!) μετάλλιο για την Εθνική μας, μιας και η καλύτερη θέση που είχε λάβει έως τώρα ήταν η 7^η. Πρώτοι ήταν οι Πολωνοί και τρίτοι (σε ισοβαθμία με την χώρα μας αλλά με χειρότερο χρόνο) οι Λιθουανοί. Η Εθνική μας αποτελούνταν από τους Σταμάτη Κούρκουλο (εκπληκτική εμφάνιση και 5^η θέση στην ατομική κατάταξη με νόρμα GM Λύσης), ΙΜ Νίκο Σιδηρόπουλο (εξαιρετική 2^η μέρα όπου και έκανε 41,5/45 β., το καλύτερο αποτέλεσμα από όλους τους λύτες), τον FM Νίκο Μενδρινό και τον Παναγιώτη Κονιδάρη.

Νικητές στο ατομικό Πρωτάθλημα ήταν ο Βέλγος GM Έντι Βαν Μπίερς, ο Πολωνός σταρ GM Πιοτρ Μούρτζια και ο Λιθουανός GM Μαρτίνας Λιμόντας.

Η χώρα μας ως διοργανώτρια συμμετείχε και με Β' ομάδα και ομάδα γυναικών, καθώς και αρκετές individual συμμετοχές από τις οποίες ξεχώρισε η απόδοση του Ευγένιου Ιωαννίδη.

Αποτελέσματα, προβλήματα και φωτογραφίες από τους αγώνες στους συνδέσμους:

<https://www.wfcc.ch/18ecsc-athens/> και

<https://www.wfcc.ch/ecsc2025-open/>

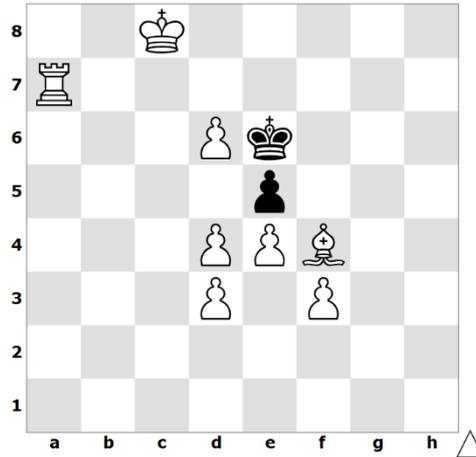
Δεύτερη θέση για τον Σιδηρόπουλο στο Πρωτάθλημα Σερβίας.

Στο ανοιχτό και πολύ ισχυρό Πρωτάθλημα Σερβίας αγωνίστηκε ο Νίκος Σιδηρόπουλος (αριστερά στη φωτο) που με σπουδαία απόδοση κατετάγη 2^{ος} με 56,5/60 βαθμούς και απόδοση 2580. Νικητής ο Σέρβος GM Μπόγιαν Βούτσκοβιτς (είναι GM και στο ΟΤΒ) με το απόλυτο 60/60.

Σύνδεσμος: <https://www.wfcc.ch/wsc-belgrade-100525/>

Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού

Newsletter N° 2 (08.06.2025)

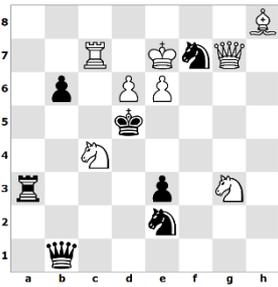
#3

**Παίζουν τα λευκά και κάνουν ματ στην τρίτη τους κίνηση,
όσο καλά και αν αμυνθούν τα μαύρα**

Η πλήρης λύση ενός προβλήματος «Ματ σε 3 κινήσεις» περιλαμβάνει, σε γενικές γραμμές, την πρώτη κίνηση του λευκού (το «κλειδί») και τη δεύτερη κίνηση του λευκού σε κάθε μία από τις απαντήσεις του μαύρου.

[βαθμός δυσκολίας 3/5]

Σχετικά με τον βαθμό δυσκολίας: Προφανώς ένα ματ σε 2 κινήσεις είναι συνήθως ευκολότερο από ένα ματ σε 5 κινήσεις. Οπότε ο βαθμός δυσκολίας που αναγράφουμε, **υποκειμενικός** ούτως ή άλλως, «**συγκρίνει**» το δεδομένο πρόβλημα με άλλα προβλήματα του ίδιου αριθμού κινήσεων (γενικότερα της ίδιας κατηγορίας): Το 1/5 σημαίνει ότι το πρόβλημα μπορεί να λυθεί -με κάποια προσπάθεια βεβαίως- και από έναν αρχάριο στη λύση, ενώ το 5/5 ότι θα δυσκολέψει ακόμα και έναν λύτη με διεθνή τίτλο!

ΛΥΣΗ του προηγούμενου προβλήματος (NL N°1)

Παίζουν τα λευκά και κάνουν ματ σε 2 κινήσεις.

1. ♔a1 !!

Κίνηση που μοιάζει με... τυπογραφικό λάθος, ακόμη περισσότερο καθώς δεν απειλεί τίποτα!

Πρόκειται για κίνηση αναμονής: Αν ο μαύρος Πύργος κινηθεί κάθετα ακολουθεί 2. ♖xe3 ματ,

αν κινηθεί οριζόντια τότε η λευκή Βασίλισσα κάνει ματ από το a8.

Αν πάλι η μαύρη Βασίλισσα κινηθεί κάθετα, τότε ματ από το h1

-προσέξτε ότι στο «κλειδί» και σε δύο βαριάντες η λευκή Βασίλισσα επισκέπτεται τρεις γωνίες της σκακιέρας!...

Δεν είναι δύσκολο να βρείτε και τα υπόλοιπα ματ που προκύπτουν στις διάφορες κινήσεις του μαύρου.

Κλασικό πρόβλημα του Αμερικανού **Sam LOYD** (1841-1911), κορυφαίας συνθετικής προσωπικότητας στην εποχή του.

Πρωτοδημοσιεύθηκε στο Philadelphia Evening Bulletin το 1858.

Από πού να ξεκινήσω την ενασχόλησή μου με το Καλλιτεχνικό;

Η παραπάνω ερώτηση είναι ίσως η συχνότερη που ακούμε από νέους φίλους της σκακιστικής σύνθεσης. Η απάντηση βέβαια δεν είναι μονοσήμαντη, υπάρχουν πολλές εναλλακτικές οδοί. Ωστόσο όλες τους περιλαμβάνουν τον χρυσό κανόνα: **«Ξεκίνα λύνοντας προβλήματα!»**.

Με αυτό συμφωνεί απόλυτα και ο αφορισμός του καλύτερου Έλληνα λύτη, του Νίκου Σιδηρόπουλου: *«Αν θες να γίνεις καλός στην λύση λύνε προβλήματα, κι αν θες να γίνεις καλύτερος λύνε περισσότερα προβλήματα!»*.

Δυστυχώς αυτή την στιγμή δεν υπάρχει στα ελληνικά κάποιο εγχειρίδιο για την λύση, αν και δεν σας κρύβουμε ότι αυτό αποτελεί μεσοπρόθεσμο στόχο των επιμελητών του παρόντος newsletter.

Υπάρχει εντούτοις άφθονο και εύκολα προσβάσιμο υλικό στο διαδίκτυο και θα προτείνουμε εδώ τις πιο σημαντικές πηγές του.

α) Στα ελληνικά υπάρχει μόνο ένας (αλλά λέων!) θεματικός ιστότοπος με την διόλου πρωτότυπη ονομασία: **«ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΚΑΚΙ»**.

Τον καλλιεργεί εδώ και χρόνια ο συνθέτης **Μανώλης Μανωλάς**. Αν κάποιος τον ανατρέξει από τις πρώτες και παλαιότερες αναρτήσεις του θα βρει χρήσιμους ορισμούς, παραδείγματα και θεωρητικό υλικό για κάθε είδους πρόβλημα, ορθόδοξο ή μη.

Σύνδεσμος: <https://kallitexniko-skaki.blogspot.com/>

β) Στο σάιτ της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας (**WFCC**) μπορεί κανείς να βρει πάρα πολύ χρήσιμους συνδέσμους και αξίζει να περιηγηθείτε.

Σύνδεσμος: <https://www.wfcc.ch/>

γ) Κυρίως όμως μπορείτε να βρείτε τεράστιο πλήθος προβλημάτων στο **Solving Portal** αφού εκεί δημοσιεύονται όλοι οι διαγωνισμοί λύσης (με προβλήματα, λύσεις, βαθμολογία κτλ). Έχουμε αιτηθεί να μην δημοσιεύονται εκείνοι στους οποίους τα πάμε χάλια, αλλά δεν εισακουστήκαμε.

Σύνδεσμος: <https://solving.wfcc.ch/>

Ξεχωρίζουν φυσικά τα ισχυρά τουρνουά: Παγκόσμια, Ευρωπαϊκά και εθνικά πρωταθλήματα. Θα προτείναμε ωστόσο στον αρχάριο λύτη να προσανατολιστεί αρχικά σε διαγωνισμούς ανεπίσημους ή online (θα τους βρει στο “other tournaments”) γιατί συνήθως έχουν πιο εύπεπτα προβλήματα προς λύση, να μην σας ρίξουμε κιόλας με τα μπρατσάκια κατευθείαν στον Αρκτικό ωκεανό...

δ) Ξανά στο σάιτ της WFCC μπορείτε να επισκεφτείτε τα **LINKS** (πάνω δεξιά). Εκεί θα βρείτε τα σάιτ, περιοδικά, forum κ.ό.κ. που ασχολούνται με την σκακιστική σύνθεση ανά τον κόσμο. Όλο αυτό είναι υλικό για πολλές ζωές, αλλά εμείς μια ζωή την έχουμε, γι’ αυτό κοιτάξτε να επιλέξετε σοφά, για να την γλεντήσετε.

Αν θα έπρεπε να προτείναμε κάποια, αυτά θα ήταν τα πιο κλασικά: ARVES, British Chess Problem Society, Die Schwalbe, Phenix, Shakhmatnaya Kompozitsiya, Strategems και το σάιτ του συνθέτη Vaclav Kotesovec.

ε) Η “**YACPDDB**” δεν προφέρεται παρά μόνον αν είσαι μπουκωμένος με στραγάλια -και πάλι δύσκολα. Το αυτοσαρκαστικό ακρωνύμιο του πολύτιμου σάιτ σημαίνει: Yet Another Chess Problem Data Base, οπότε καταλαβαίνετε περί τίνος πρόκειται. Περιέχει αυτή την στιγμή 622.300

προβλήματα όλων των ειδών και μπορείτε από την μηχανή αναζήτησής της να ψάξετε πρόβλημα, συνθέτη, εποχή, θέμα κτλ. Ενημερώνεται συνέχεια. Δεν είναι η μεγαλύτερη βάση προβλημάτων, αλλά είναι δωρεάν και αυτό αρκεί.

Σύνδεσμος: <https://www.yacpdb.org/>

Να σημειώσουμε εδώ ότι υπάρχει πληρέστερη βάση στο πρόγραμμα **WinChloe** (που οι λύτες ονομάζουμε χαϊδευτικά Χλόη, μιας και την ξέρουμε από μικρή), το οποίο επιπλέον είναι και ισχυρή μηχανή λύσης, εργαλείο προπόνησης κ.ά. Αλλά αυτή κοστίζει (άπαξ αγορά) και θα την προτείναμε μόνο σε όσους αποφασίσουν να ασχοληθούν πολύ πιο ενεργά με το Καλλιτεχνικό, λύση ή σύνθεση.

στ) Και μιας και μιλήσαμε για την Χλόη, ας προτείνουμε και το άλλο κλασικό και εξαιρετικό software λύσης που λέγεται **Popeye**, είναι εντελώς δωρεάν και λύνει τα περισσότερα είδη προβλημάτων, ενίοτε σε χρόνο αντίστοιχο με το κλείσιμο του ματιού.

Θα το βρείτε εδώ:

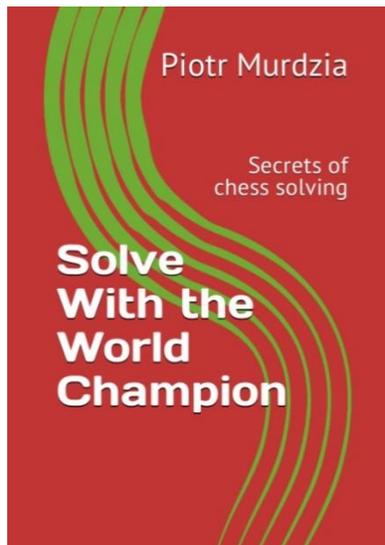
<https://github.com/thomas-maeder/popeye/releases>

Με αυτό ολοκληρώνουμε έναν πρώτο χάρτη πλεύσης στο αρχιπέλαγος του Καλλιτεχνικού Σκακιού. Ακολουθεί και ο δεύτερος χάρτης, ο τυπωμένος.

Αγγλόφωνα βιβλία για το Καλλιτεχνικό

Ασφαλώς και υπάρχουν μερικά, αλλά είναι πιο λίγα και πιο δυσεύρετα από όσο θα περίμενε κανείς. Ανάλογα με το είδος των προβλημάτων (πχ δυάρια, τριάρια, βοηθητικά κ.ό.κ) μπορεί κανείς να βρει με λίγο ψάξιμο εξαιρετικές μονογραφίες. Αντίστοιχα και βιβλία για συγκεκριμένους συνθέτες.

Δυστυχώς τα βιβλία που διδάσκουν συνολικά πώς να εισαχθούμε στην Λύση, την μέθοδο δηλαδή να λύνουμε με παραδείγματα, συμβουλές και ασκήσεις, είναι λιγοστά. Θα προτείνουμε τα πιο γνωστά. Για τα πιο εξειδικευμένα μπορείτε να ψάξετε στο σάιτ του Kotecovacs που αναφέραμε, υπάρχουν ήδη αρκετά εκεί.

α) **Solve with the World Champion - Piotr Murdzia**

Το βιβλίο είναι πιο παλιό, γράφτηκε στα Πολωνικά πριν χρόνια και μεταφράστηκε μόνο πολύ πρόσφατα στα αγγλικά. Διαθέσιμο εύκολα. Αρκετά χρήσιμο σε αρχάριους, εξηγεί κάποιες κατηγορίες προβλημάτων πάρα πολύ καλά. Υστερεί σε βοηθητικά και αντίστροφα γιατί έμεινε στο παλιό εκείνο υλικό. Ωστόσο ένα must.

β) **Solving in Style - John Nunn**

Το πρώτο βιβλίο του είδους που γράφτηκε και παραμένει ένα κλασικό. Εξετάζει και δευτερεύουσες κατηγορίες προβλημάτων κι όχι μόνο τις 6 που μπαίνουν στους διαγωνισμούς λύσης. Δεν είναι το καταλληλότερο για αρχάριους, μάλλον απευθύνεται σε μέσους λύτες και πάνω. Κάπως δυσεύρετο.

γ) Ειδικά για τις σπουδές, τις οποίες αγαπούν πολλοί ΟΤΒ σκακιστές μιας και προσομοιάζουν με παρτίδα, τα καλύτερα βιβλία είναι δύο: το πλέον κλασικό ***Domination in 2.345 Endgame Studies*** του θρύλου της σύνθεσης **Genrikh Kasparian**, ένα αριστούργημα που δεν πρέπει να λείπει από καμιά σκακιστική βιβλιοθήκη και το ***Endgame Challenge*** πάλι του **John Nunn**, το οποίο περιέχει εξαιρετική ανάλυση στις 250 καλύτερες σπουδές όλων των εποχών (κατά Nunn).

δ) Τέλος, πρέπει να αναφερθεί η πιο διάσημη έκδοση των προβληματιστών, το περίφημο **Album της FIDE**. Αυτό δεν είναι ένα μόνο βιβλίο, μιας και το κάθε Album συλλέγει- μετά από πολύ αυστηρή βαθμολόγηση από εξειδικευμένους κριτές- τα πιο αριστουργηματικά

προβλήματα μιας τριετίας, οπότε περιοδικά βγαίνει νέος τόμος. Κάθε πρόβλημα που κατορθώνει να μπει στο Album παίρνει πόντους από τους οποίους καθορίζονται και οι τίτλοι των συνθετών. Υπάρχουν ήδη 24 Album, με προβλήματα από το 1914 και ένθεν. Οι σύγχρονες εκδόσεις είναι πολυτελείς με χοντρό εξώφυλλο και ακριβό χαρτί. Το τελευταίο Album περιλαμβάνει προβλήματα της τριετίας 2016-2018 και κοστίζει 54 ευρώ. Περιέχει συνολικά 1984 προβλήματα όλων των κατηγοριών σε 912 σελίδες. Αν σου πέσει στο κεφάλι την έβαψες. Σύνδεσμος: <https://www.fidealbum.com/>

Ελπίζουμε να βοηθήσαμε στην αρχική ερώτηση. Happy solving!